Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

974

Vragen van de leden **Rebel** en **Ypma** (beiden PvdA) aan de Staatssecretarissen van Veiligheid en Justitie en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *gevaren van sociale media voor minderbegaafde jongeren* (ingezonden 19 november 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie), mede namens de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ontvangen 8 januari 2015). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 776.

Vraag 1
Bent u bekend met het bericht «Minderbegaafden vaker gevaar op web»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Herkent u het beeld dat kennisnet schetst over de risico’s die jongeren met een verstandelijke beperking lopen wanneer zij gebruik maken van sociale media? Kunt u inzage geven in de omvang van de problematiek?

Antwoord 2
Ja, dat beeld wordt herkend. Kinderen met een (licht) verstandelijke beperking, een stoornis in het autisme spectrum of een lichamelijke beperking zijn kwetsbaarder dan andere kinderen. Ze hebben vaak moeite met de diversiteit aan sociaal verkeer en omgangsvormen, schatten risico’s niet goed in, zijn gevoelig voor sociale druk of onvoldoende weerbaar. De toegang tot internet en sociale media heeft deze kwetsbaarheid behoorlijk vergroot. Wij kunnen u echter geen inzicht geven in de omvang van de problematiek.

Vraag 3
Hoe vaak zijn jongeren met een verstandelijke beperking dader en hoe vaak zijn zij slachtoffer van cyberpesten en seksueel misbruik via sociale media? Acht u verder onderzoek naar de aard en omvang van deze problematiek gewenst? Zo ja, hoe gaat u hier invulling aan geven? Zo nee, waarom niet?

[1] NOS.nl, 9 november 2014 (beta.nos.nl/artikel/2002993)

ah-tk-20142015-974
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

Antwoord 3
Er is een tweetal onderzoekinstrumenten waarmee onderzoek wordt gedaan naar dader- en slachtofferschap van cybercriminaliteit: de Monitor Zelfgerapporteerde Jeugdcriminaliteit van het WODC en de Online Tool Internetveiligheid van NHL Hogeschool /Politie Academie. Daarmee is het mogelijk inzicht te krijgen in onder meer cyberpesten en seksueel misbruik op internet of via sociale media. Het is echter niet mogelijk om een beeld te krijgen van de incidentie bij (licht) verstandelijk beperkten, maar wel naar bijvoorbeeld onderwijsniveau. Om na te gaan of er sprake is van een (licht) verstandelijke beperking is het noodzakelijk om een uitgebreide vragenlijst af te nemen om de IQ-score te kunnen bepalen. Dat is in het kader van een onderzoek naar dader- en slachtofferschap niet uitvoerbaar.

Vraag 4
Welke lesmethodieken zijn er op dit moment beschikbaar over mediawijsheid voor jongeren met een verstandelijke beperking? Kunt u hiervan een overzicht geven en hierbij aangeven op hoeveel scholen dit materiaal gebruikt wordt?

Antwoord 4
Rutgers WPF en de CED-groep voeren met subsidie van het Ministerie van OCW het project «Van Kwetsbaar naar Weerbaar» uit. Dit project is gericht op een gezonde en veilige seksuele ontwikkeling en weerbaarheid van leerlingen met beperkingen, waaronder de leerlingen met een verstandelijke beperking. Binnen dit project is ook aandacht voor een doorgaande leerlijn gericht op het veilig gebruik van sociale media. Hoeveel scholen precies van dit project gebruik maken, is niet bekend. Waar het gaat over het meer in het algemeen weerbaar maken tegen sociale druk, verleiding en manipulatie op internet, is gesignaleerd dat goed materiaal voor deze doelgroep ontbreekt. Wel zijn er verschillende initiatieven op het terrein van het gebruik van sociale media, waarbij mogelijkerwijs kan worden aangesloten. Met de relevante partijen, zoals de PO-Raad, Kennisnet, Mediawijzer.nl, Rutgers WPF en de CED-groep wordt bezien hoe op korte termijn in de leemte voorzien kan worden.

Vraag 5
Acht u het wenselijk dat er, zoals hulpverleners voorstellen, een speciaal meldpunt komt voor cyberpesten en seksueel misbruik via sociale media voor minder begaafden? Of bent u van mening dat meldknop.nl ook voor minder begaafde jongeren kan fungeren als meldpunt voor cyberpesten en seksueel misbruik?

Antwoord 5
Meldknop.nl is dé plek waar meldingen moeten plaatsvinden, ook voor minder begaafden.